

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
BIURO PEŁNOMOCNIKA RZĄDU DO SPRAW OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 529 06 00, fax +48 22 529 06 02
www.mpips.gov.pl; www.niepelnosprawni.gov.pl; E-Mail: sekretariat.bon@mpips.gov.pl

Warszawa, 18 czerwca 2012 r.

BON-VI-0220- 1 – 2 - MJ/12

Pan
Jan Dworak
Przewodniczący Krajowej Rady
Radiofonii i Telewizji

Szanowny Panie Przewodniczący,

W związku z rozpoczętym przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (KRRiT) procesem konsultacji społecznych dotyczących udostępniania audycji telewizyjnych osobom niewidomym i niesłyszącym oraz w nawiązaniu do materiału przekazanego przy piśmie z dnia 10 maja 2012, znak:KRRiT-w-033/12 skierowanym do Ministra Pracy i Polityki Społecznej i spotkania poświęconego omówieniu zasad i sposobów wprowadzania udogodnień w odbiorze audiowizualnym dla osób z dysfunkcjami sensorycznymi przede wszystkim pragnę wyrazić swoje głębokie uznanie za podjętą inicjatywę i zapowiedź dążenia do zmiany artykułu 18a ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2011 nr 43 poz. 226 z późn. zm.) w kierunku stopniowego zwiększania udziału audycji dostępnych dla tej grupy odbiorców. Zawarta w przedstawionym materiale propozycja zwiększania tego udziału o 5% rocznie wydaje się rozwiązaniem racjonalnym.

W pełni podzielam stanowisko wyrażone na w dniu 24 maja br., zgodnie z którym kwestia zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępności do treści audiowizualnych powinna być postrzegana przede wszystkim w kontekście praw człowieka.

Taka perspektywa nakazuje z dużym dystansem odnieść się do propozycji zmierzającej w przeciwnym kierunku, to jest ewentualnego skorzystania przez KRRiT z prawa do zwolnienia lub ustalenia niższego niż określony w art. 18 a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji udziału w programach telewizyjnych audycji z udogodnieniami.

Skorzystanie przez KRRiT z tego uprawnienia oznaczałoby *de facto* ograniczenie osobom z niepełnosprawnościami sensorycznymi możliwości korzystania z treści audiowizualnych na zasadzie równości. Rozważenie ewentualnego wprowadzenia tego typu zmian wobec niektórych nadawców wymaga dużej ostrożności i nie może odbyć się bez

dogłębnej analizy i porozumienia z zainteresowanymi środowiskami osób niepełnosprawnych.

Z treści art. 18a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji powinno jednoznacznie wynikać, że wymiar udogodnień określony w tym przepisie stosuje się odrębnie do każdej z wymienionych w tym przepisie grup. Oznacza to, że zarówno osoby niewidome jak i niesłyszące powinny mieć zapewnioną dostępność do programów na poziomie co najmniej 10%. Zakres udogodnień może być jednak różny w zależności od rodzaju emitowanego programu. W załączeniu przedstawiam do rozważenia propozycję przyporządkowania udogodnień dla poszczególnych rodzajów audycji.

Odnosząc się do kwestii przydatności lektora dla osób niewidomych i niedowidzących należy mieć na uwadze, że chociaż zapewnienie lektora nie jest tożsame z zapewnieniem audiodeskrypcji, to umożliwi przynajmniej częściową percepcję treści nadawanej audycji. Ewentualne udostępnianie widzowi treści obcojęzycznych wyłącznie w formie napisów (z pominięciem lektora) całkowicie pozbawi tę kategorię odbiorców możliwości zapoznania się z emitowanymi audycjami.

Przedstawiona w nadesłanym materiale propozycja zmiany treści delegacji do wydania przez KRRiT rozporządzenia w sposób, umożliwiający określenie sposobu informowania o dostępności programów jest uzasadniona. Jej uwzględnienie pozwoli na potrzebne wystandaryzowanie treści i wskazanie miejsca zamieszczenia niezbędnej informacji, co niewątpliwie ułatwi osobom niepełnosprawnym jej znalezienie.

Przedstawiając powyższe uwagi deklaruję ze strony Biura Pełnomocnika Rządu ds. Osób Niepełnosprawnych pełną otwartość na współpracę w zakresie działań związanych z zapewnieniem osobom z dysfunkcjami sensorycznymi dostępu do treści audiowizualnych.

Z wyrazami szacunku,

ZASTĘPCA DYREKTORA
Biura Pełnomocnika Rządu
do Spraw Osób Niepełnosprawnych
Alina Wojtowicz-Pomierna

RODZAJE AUDYCJI	TYPY UDOGODNIENI		
	Audiodeskrypcja	Napisy dla niesłyszących	Język migowy
Filmy fabularne polskie, w tym seriale	X	X	X
Filmy fabularne zagraniczne, w tym seriale	X	X	X
Filmy dokumentalne	X	X	X
Informacja: serwisy informacyjne, informatory użytkowe (traffic, pogoda itp.)		X	X
Publicystyka		X	X
Publicystyka wyborcza (audycje własne nadawcy)		X	X
Debaty wyborcze (ustawowe)		X	X
Magazyny (m. In. informacyjno-publicystyczne, poradniczo-edukacyjne itp.)	X	X	X
Audycje edukacyjne i poradnicze		X	X
Teatr TV	X	X	X
Widowiska rozrywkowe słowno-muzyczne		X	
Transmisje sportowe	X	X	X
Audycje adresowane do dzieci i młodzieży		X	X
Komunikaty ostrzegawcze i alarmowe	X	X	X